

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

Factors that Affecting the Performance of the Investigating Police Officer under Investigation Ayutthaya

สมชาย เจริญสุข*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยด้านภูมิหลังส่วนตัวและสังคม ที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) ผลกระทบในแต่ละด้านในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้กรอบการศึกษา ได้แก่ แนวความคิดและทฤษฎีว่าด้วย การบริหารการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การวิจัยใช้เชิงปริมาณและคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก จากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนที่ปฏิบัติงานสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 27 สถานี จำนวนประชากร 250 คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปด้านสถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์รายละเอียดข้อมูลทั้งตัวแปรอิสระตัวแปรตาม

ผลการวิจัย 1) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านภูมิหลังส่วนตัวและสังคมที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติทำงาน (ปัจจัยภายนอก) รองลงมา ปัจจัยที่

ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน(ปัจจัยภายใน) เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านคุณสมบัติการปฏิบัติงานโดยเฉพาะสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนมีระดับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี และเมื่อเกิดปัญหาในการสืบสวนจับกุมตัวผู้กระทำความผิด สามารถแก้ไข ปัญหาด้วยตนเอง เมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน (ปัจจัยภายนอก) พบว่าด้านการสืบสวนหาข่าวและสายลับให้ข่าว หน่วยงาน มีการสืบสวนหาข่าว การวิเคราะห์ก่อนการจับกุมผู้ต้องหาทุกครั้ง ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสืบสวนอยู่เสมอ

ผลการวิจัย 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นผลกระทบแต่ละด้านต่อการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน (ปัจจัยภายนอก) และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน (ปัจจัยภายใน) มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนสังกัด ตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

คำสำคัญ : ปัจจัย/ผลกระทบ/การปฏิบัติงาน/

Abstract

This research the purpose are to study
1.) The personal background and personal factors the impact of the operation of police investigation belong to provincial police Ayutthaya 2.) Each side effects in practice police officer under investigation Ayutthaya. Using the study as follows concept and theory. Human Resource Management the research uses both quantitative and qualitative. The instrument used to collect data. Questionnaires and in-depth interviews from sample. Official investigation was conducted under the jurisdiction of police Ayutthaya population of 27 250 people. And analyzed by computer program and descriptive statistics. A detailed analysis of both the Independent variable.

The results 1.) To study the factors of personal and social backgrounds. The impact on the performance of the police investigation Ayutthaya Provincial Police. The study found that Most of the samples with the most comments in performance . Subordinate the factors that affect performance (Internal factor). Given the income found the operational properties especially Ayutthaya Provincial Police. Police Investigators have level of knowledge ability in practice as well.

The result 2.) To study the factors that affect the performance of the Police Investigation Department job. Found that the performance (External factors) and performance (Internal factors). An affect the performance of Ayutthaya Provincial Police investigation. Statistically significant. 01.

Keywords : Factors/Affecting/Performance

บทนำ

สังคมไทยไม่ว่าจะมีรูปแบบการปกครองในระบบใด การกิจพื้นฐานในสังคมนั้นๆ ก็คือ การรักษาความสงบเรียบร้อย นำมาซึ่งความปลอดภัย และความสงบสุขของประชาชน ทั้งในด้านความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน แต่ถึงกระนั้นก็ดี ธรรมชาติของมนุษย์ ประกอบกับสภาพแวดล้อมที่ผลักดันให้มีการแสวงหาสภาพ หรือคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จึงนับเป็นเรื่องที่ไม่อาจปฏิเสธได้ว่าต้องมีปัญหากระทบกระทั่งกันในระหว่างประชาชน ในสังคม ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้น ตั้งแต่ปัญหาเล็กๆ น้อยๆ ในสังคมขนาดเล็ก คือ ครอบครัว จนกระทั่งเป็นปัญหา ที่ขยายไปสู่สังคมในระดับใหญ่ขึ้นตามลำดับ และกระทบถึงสมาชิกส่วนใหญ่ในสังคม ปัญหาสังคมประเภทหนึ่งที่เป็นปัญหาลำดับคือ ปัญหาเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอาชญากรรม อันมีผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน ของสมาชิกในสังคม และเป็นปัญหาลำดับที่ผู้นำหรือผู้มีอำนาจในการปกครองในแต่ละสังคมต้องคิดค้นหาวิธีการแก้ไข ซึ่งในการศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาในสังคมในแต่ละยุค จะเห็นได้ว่ามี การนำวิธีการต่างๆ ในหลายรูปแบบมาใช้เพื่อขจัดสมาชิกที่ชั่วร้ายให้พ้นไปจากสังคม และพยายามหาวิธีป้องกันตลอดจนมาตรการต่างๆ นำมาใช้ป้องกันปัญหาอาชญากรรมในรูปแบบต่างๆ กัน ซึ่งมีวิวัฒนาการ มาตามลำดับ และเป็นหน้าที่ของฝ่ายผู้มีอำนาจในการปกครองประเทศ

การปฏิรูปราชการไทยได้เริ่มนำหลักธรรมาภิบาลเข้ามาใช้ เช่น เรื่องความโปร่งใส (Transparency) ในระบบราชการ หลักความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน (Accountability) ตลอดจนแนวคิดของกฎหมายมหาชน และยังเห็นถึงความสำคัญและ ความจำเป็นของการใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติราชการ จึงได้ตราพระราชบัญญัติ ความรับผิดชอบในทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นกฎหมายทางปกครองมาบังคับใช้ เพราะเห็นว่าสมัยก่อนได้นำหลักเกณฑ์เรื่องละเมิดในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาบังคับกับความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่อันเกิดจากการกระทำละเมิด ของเจ้าหน้าที่รัฐซึ่งเป็นการไม่เหมาะสม เนื่องจากเกิดความไม่เป็นธรรมกับตัวเจ้าหน้าที่ ทำให้ เกิดปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานของรัฐ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการสืบสวนและปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งบางครั้งทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่กล้าตัดสินใจ ที่จะปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากเกิดความกลัวในการที่จะต้องตกเป็นผู้รับผิดชอบในทางแพ่งและทำให้ประสบปัญหาในด้านการงานและหน้าที่ ขณะที่ปัญหาอาชญากรรม มีความยาก และซับซ้อนขึ้น กฎหมายและกระบวนการบริหารงานยุติธรรมในประเทศไทย ได้พัฒนาไปในทางที่มุ่งจะคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนมากยิ่งขึ้น การทำงานของ เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องมีความละเอียดรอบคอบและปรับตัวตามสถานการณ์ของการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย อาชญากรรมเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม แต่จะมีความรุนแรงมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับการแปรผันของสถานการณ์ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมีการพัฒนารูปแบบและวิธีการกระทำผิดที่สลับซับซ้อนมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ๆ มากระทำผิดควบคู่ไปกับการอาศัยช่องว่างของกฎหมาย เป็นประเด็นสำคัญที่ต้องทำให้มีการพัฒนาบุคลากร ซึ่งต้องใช้งบประมาณในการการพัฒนา เพื่อให้เกิดการรองรับการเจริญเติบโตของสังคม

ตำรวจภูธรภาค 1 มีหน้าที่รับผิดชอบป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่ภาคกลาง รวม 9 จังหวัด ได้แก่ พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี นนทบุรี สมุทรปราการ ลพบุรี สระบุรี อ่างทอง สิงห์บุรี และชัยนาท มีผลการปฏิบัติงานในการจับกุมผู้กระทำผิดได้ผลมาก ตรงกับเป้าหมาย

ที่กำหนดไว้ ซึ่งงานด้านสืบสวนมีประสิทธิภาพตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นจังหวัดที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์อันยาวนาน แม้กระทั่งปัจจุบัน ร่องรอยแห่งอารยธรรมต่างๆ ก็ได้เลือนหายไป ยังคงเป็นแหล่งท่องเที่ยว ทางวัฒนธรรมที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย และยังคงเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าข้อมูลในประวัติศาสตร์ มีโบราณสถานนับร้อยแห่งให้คนไทยและชาวโลกได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ด้วยเหตุนี้เอง ทางกรมศิลปากรจึงได้ประกาศให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นอุทยานประวัติศาสตร์มาตั้งแต่ พ.ศ. 2510 ต่อมาก็เลยได้ยกฐานะจากองค์การยูเนสโกให้เป็น “มรดก ทางวัฒนธรรม” เมื่อปี พ.ศ.2534 อุทยานประวัติศาสตร์อยุธยา มีพื้นที่ 1,810 ไร่ เป็นอุทยาน ที่มีย่านท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวชมมากที่สุดในประเทศไทย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ห่าง จากกรุงเทพฯ ประมาณ 70 กม.ซึ่งการเดินทางก็สะดวกสบายมีทั้ง ทางรถยนต์ รถไฟ และทางเรือ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นั้นไม่เพียงแต่มีเรื่องราวทางประวัติศาสตร์โบราณสถาน ที่สั่งสมมายาวนานถึง 417 ปี แต่ยังเป็นที่ตั้งชุมชนเก่าแก่หลายกลุ่ม อย่างเช่น ชุมชนมุสลิม ชุมชน ชาวญวน ชุมชนคนไทยตามริมแม่น้ำลำคลองที่สืบทอดมาจนถึงปัจจุบันนี้มากมาย หลายกลุ่มที่มีฝีมือในงานศิลปหัตถกรรมสร้างชื่อเสียงระดับชาติได้ไม่น้อย เช่น หมู่บ้านอรัญญิก เป็นแหล่งทำมิดี ที่รู้จักกันดี บ้านหัวแหลมในเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยา เป็นแหล่งจักสานปลาตะเพียน งานหัตถกรรมหลายอย่างก็ได้รับการส่งเสริมจากสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระองค์ท่านจัดตั้งเป็นศูนย์ศิลปาชีพบางไทร มีผลงานที่รู้จักทั้งในประเทศและต่างประเทศ จนเป็นที่ยอมรับกัน ในด้านงานฝีมือและคุณภาพของชิ้นงาน อีกประการหนึ่ง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ยังมีฐานะเป็นเมืองอุตสาหกรรมตามนโยบายของรัฐบาลด้วย ส่งผลถึงชีวิตความเป็นอยู่ของชาวพระนครศรีอยุธยาในปัจจุบัน จากที่เคยเป็น

อยู่ข้างน้ำอันสำคัญของประเทศ มาเป็นเวลานาน ผู้คนประกอบอาชีพทำนาทำสวนเป็นหลัก ต้องหันไปใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งก็ทำให้มีรายได้ที่แน่นอนกว่า ถึงอย่างไรก็ตามจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นเมืองลุ่มน้ำล้นคล่อง มีมนต์เสน่ห์ที่นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติชื่นชมมีเลื่อมคลาญ เพราะเป็นทั้ง แหล่งท่องเที่ยวในฐานะเมืองประวัติศาสตร์

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งอยู่ในบริเวณปริมณฑลใกล้กับเมืองหลวง มีพื้นที่กว้างใหญ่ จึงเป็นพื้นที่ที่อาชญากรรมที่จะก่ออาชญากรรม และเป็นแหล่งที่พักยาเสพติดซึ่งแพร่ระบาดมาจากชายแดนก่อนที่จะแพร่เข้าสู่เมืองหลวงต่อไป อันเป็นภัยร้ายแรงอย่างยิ่งที่จะนำเข้าสู่ประชาชน และลูกหลาน จึงเป็นเหตุผลอย่างยิ่งที่ควรมีการวิจัยถึงปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาว่ามีเด็กและเยาวชนติดยาเสพติดเป็นจำนวนมาก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นจังหวัดที่มีการส่งเสริมการท่องเที่ยว และมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวเป็นจำนวนมากที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ การกระทำความผิดในพื้นที่ปัจจุบันมีการกระทำที่ซับซ้อนมากขึ้น จึงเป็นการวิจัยเพื่อหาสาเหตุแนวทางปรับปรุงแก้ไขอุปสรรคต่างๆ ของงานด้านสืบสวน เพื่อประโยชน์ ในการพัฒนางานด้านสืบสวนอันเป็นทรัพยากรบุคคลที่เป็นกำลังสำคัญในการปฏิบัติงานของ แต่ละสถานีตำรวจในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย แก่ประชาชน

ตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีภาพรวมผลการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์อันดับกลางๆ และประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจในสังกัด โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่งานสืบสวนจะมีปัจจัยที่ส่งผล ต่อการปฏิบัติงานที่สามารถให้ผู้ปฏิบัติได้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและการทำงานด้านสืบสวนจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ปฏิบัติจะต้องมีความรู้ และเข้าใจหลักการ แนวคิด

ทฤษฎี กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวน แต่เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจยังต้องประสบอุปสรรคมาก เช่น การขาดแคลนบุคลากร ผู้ชำนาญงานด้านการสืบสวน ขาดวิทยาการที่ดี ขาดยานพาหนะในการทำงาน ขาดเทคโนโลยีในการสืบสวนใหม่ๆ ปัญหาการบริหารงานในหน่วยงาน ขวัญและกำลังใจ เหล่านี้ยังผลให้ประสิทธิภาพในการสืบสวนของสถานีตำรวจภูธรนั้น ยังไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านภูมิหลังส่วนตัวและสังคมที่มีผลกระทบในแต่ละด้านต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านเศรษฐกิจในแต่ละด้านที่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
การวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตเนื้อหาการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานด้านสืบสวนในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปปฏิบัติต่อไป
2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญและประชากร
การวิจัยเชิงคุณภาพ
การวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับงานด้านการสืบสวนสอบสวน ซึ่งเลือกจากประชากรที่มีคุณสมบัติเป็นอาจารย์ในสถาบันอบรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือผู้บังคับบัญชาที่มีประสบการณ์ในด้านการสืบสวน และหรือเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านงานสืบสวนที่มีประสบการณ์การทำงานทางด้านสืบสวนมาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน จากการคัดเลือก โดยผู้วิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรในการวิจัยประกอบด้วยข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานฝ่ายสืบสวนสังกัดกองกำกับการสืบสวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สถานีตำรวจภูธรในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระดับผู้กำกับการ รองผู้กำกับการ รองสารวัตร ผู้บังคับหมู่ จำนวน 27 สถานี จำนวน 250 นาย

3. ขอบเขตของเวลา

ระยะเวลาในการวิจัยเริ่มตั้งแต่เดือน กรกฎาคม 2556 - มิถุนายน 2557

ผลการวิจัย พบว่า

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านภูมิหลังส่วนตัวและสังคม ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชั้นยศ จ.ส.ต. - ด.ต. จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 46.43 มีอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 มีระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านงานสืบสวน 6 - 10 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 27.60 1 - 5 ปี มีสถานภาพ สมรส จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 76.40 สำเร็จ การศึกษาจากโรงเรียนพลตำรวจ จำนวน 153 คน คิดเป็น ร้อยละ 61.20 ระดับการศึกษาปัจจุบันปริญญาตรีหรือเทียบ เท่า จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 56.40 มีเงินเดือนที่ได้ รับต่อเดือน 10,000 - 20,000 บาท/เดือน จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 36.40 มีค่าใช้จ่ายในการทำงานสืบสวน ต่อเดือน 5,000 - 10,000 บาท/เดือน จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 58.80 และอาชีพของคู่สมรส แม่บ้าน จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 อื่นๆ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60 ประเภทที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน บ้าน พักส่วนตัว จำนวน 123 คนคิดเป็นร้อยละ 49.20 และท่าน บรรจุครั้งแรกในตำแหน่งใดก่อนที่จะได้มาปฏิบัติหน้าที่ ในงานสืบสวนในปัจจุบันสายป้องกันปราบปราม จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 63.60

ผลกระทบภายในหน่วยงาน

ผลกระทบภายในหน่วยงานระดับความคิดเห็น ในภาพรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ลำดับ 1 ด้าน คุณสมบัติการปฏิบัติงานสืบสวน ค่าเฉลี่ย 3.77 ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.501 ลำดับ 2 ด้านกำลังพล ค่าเฉลี่ย 3.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.716 ลำดับ 3 ด้านวิทยาการและแผนปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ย 3.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.468 และ ด้านโอกาสก้าวหน้า ค่าเฉลี่ย 3.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.528 ลำดับ 4 ด้านความดีความชอบ ค่าเฉลี่ย 3.52 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน 0.563 ลำดับ 5 ตามลำดับ ด้านความสัมพันธ์กับ เพื่อนร่วมงาน ค่าเฉลี่ย 3.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.561 ลำดับ 6 ด้านวัสดุอุปกรณ์การปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ย 3.48 ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.603 ลำดับ 7 ด้านความรับผิดชอบงาน และผู้บังคับบัญชาที่มอบหมาย ค่าเฉลี่ย 3.45 ส่วนเบี่ยง เบนมาตรฐาน 0.493 ลำดับ 8 ด้านสวัสดิการและรายได้ ค่า เฉลี่ย 3.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.653 ลำดับ 9 ด้านงบประมาณ ค่าเฉลี่ย 3.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.934

ผลกระทบภายนอกหน่วยงาน

ผลกระทบภายนอกหน่วยงานระดับความคิดเห็น ในภาพรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ลำดับ 1 ด้านการสืบสวนหาข่าวและสายลับให้ข่าว ค่าเฉลี่ย 3.71 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.527 ลำดับ 2 ด้านกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ค่าเฉลี่ย 3.66 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน 0.566 ลำดับ 3 ด้านการให้ข่าวสื่อมวลชน ค่าเฉลี่ย 3.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.543 ลำดับ 4 ด้านการ ประสานงานระหว่างหน่วยงาน ค่าเฉลี่ย 3.56 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน 0.594 ลำดับ 5 ตามลำดับ ด้านความสัมพันธ์กับ เพื่อนร่วมงาน ค่าเฉลี่ย 3.51 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.561 ลำดับ 6 ด้านสภาพพื้นที่รับผิดชอบ ค่าเฉลี่ย 3.49 ส่วนเบี่ยง เบนมาตรฐาน 0.710 ลำดับ 7 ด้านกลุ่มผู้มีอิทธิพล ค่าเฉลี่ย 3.02 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.746

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน สังกัดตำรวจ ภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีประเด็นที่จะนำมา อภิปรายดังนี้

1. ผลการศึกษาปัจจัยด้านกำลังพล พบว่า ผู้ปฏิบัติงานสืบสวนสอบสวนมีความรู้ความสามารถ และมีคุณสมบัติที่เหมาะสมในการทำงาน มีการมอบหมาย หน้าที่และจัดชุดปฏิบัติการสืบสวนได้อย่างเหมาะสม มีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่งานสืบสวนอยู่อย่างเพียงพอ กับปริมาณงาน และการคัดเลือกตำรวจเข้ามาทำงาน สืบสวนส่วนใหญ่ใช้ระบบพรคพวกมากกว่าความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับ กัมปนาท อรุณศิริโรจน์ (2545) ที่ศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการสืบสวนจับกุมคดีโจรกรรมรถ จักรยานยนต์ ศึกษาเฉพาะกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่าย สืบสวนสถานีตำรวจนครบาล ในกองกับกับการ ตำรวจนครบาล 9 พบว่า ปัจจัยเรื่องผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญ ที่สุดที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการสืบสวนจับกุมคดี โจรกรรมรถจักรยานยนต์

2. ผลการศึกษาด้านงบประมาณ พบว่า หน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับงานสืบสวนไม่เพียงพอ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานต้องจัดหางบประมาณ หรือนำเงินส่วนตัวมาใช้จ่ายในการทำงานสืบสวนเสมอ รวมถึงการเบิกจ่าย งบประมาณในการปฏิบัติงานสืบสวนเป็นไปอย่างล่าช้า ผู้วิจัยจึงมีความคิดเห็นว่า งบประมาณเป็นสิ่งสำคัญในการ ดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด แต่เนื่องจากการ พิจารณาในระดับสูง ซึ่งเป็นปัจจัยที่หน่วยงานอาจ ไม่สามารถควบคุมได้ หน่วยงานจึงควรดำเนินการเก็บ

รวบรวมค่าใช้จ่ายในการสืบสวนจำแนกเป็นราย กิจกรรม เพื่อจัดทำต้นทุนค่าใช้จ่ายของการดำเนินงาน ที่แท้จริง และนำไปใช้ในการขอจัดสรรงบประมาณ/ การบริหารจัดการต่อไปและควรเร่งรัดให้มีการติดตาม

และประเมินผลระหว่างการดำเนินงาน On - going Evaluation and Monitoring โดยให้มีการกำหนดระดับ ผลผลิต (Outputs) ผลลัพธ์ (Outcomes) และตัวชี้วัด (Indicator) ให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดการใช้จ่ายงบประมาณ อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของธงชัย สันติวงษ์ (2543) ที่ได้ กล่าวถึงลักษณะของการบริหารจัดการในด้านของภารกิจ หรือสิ่งที่ต้องทำในการบริหารจัดการ คือการจัดระเบียบ ทรัพยากรต่างๆ ในองค์กรและการประสานกิจการต่างๆ เข้าด้วยกัน

3. ผลการศึกษาด้านคุณสมบัติและความสามารถในการปฏิบัติงาน พบว่า ผู้ปฏิบัติงานสามารถแก้ไขปัญหา ด้วยตัวเอง เนื่องจากในหน่วยงานมีเจ้าหน้าที่งานสืบสวนที่มี ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างดี รวมทั้งได้ รับการฝึกอบรมให้มีความรู้เกี่ยวกับยุทธวิธีด้านต่างๆ เกี่ยวกับการสืบสวนจากหน่วยงาน ทำให้มีความพร้อม มีการระมัดระวัง เรื่องความปลอดภัยขณะเข้าทำการ สืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดทุกครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดบุคลากรภาครัฐในมิติใหม่ (สุเทพ เชาวลิท, 2548, หน้า 19 - 22) ที่ว่าคุณลักษณะเด่นที่สำคัญของบุคลากร ภาครัฐแนวใหม่จะต้องมีทักษะด้านความคิด (Thinking skill) การปรับตัวของบุคลากรภาครัฐที่ต้องมุ่งเน้นในด้านการ คิด การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เมื่อจำนวนบุคลากรภาครัฐ มีจำนวนน้อยลงและการทำงานที่ต้องใช้ทักษะทางด้าน ความคิด ใช้สมอง ใช้ความสามารถที่จะคิดแก้ปัญหาเอง ตัวลื่นใจด้วยตนเองได้ รู้จักการคิดนอกกรอบเป็น ไม่ให้ กฎระเบียบเป็นอุปสรรคในการทำงาน แต่ขณะเดียวกัน ก็สามารถทำงานได้สำเร็จโดยไม่ผิดกฎหมาย

สำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงาน ที่รับผิดชอบดูแลข้าราชการตำรวจทั้ง หมด จึงต้องมีการ พัฒนาและฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานในทุกด้าน เพื่อให้มี ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้องและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

และขององค์กรได้และนอกเหนือจากการฝึกอบรมที่เป็นส่วนหนึ่งในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management) หรือ HRM แล้ว ยังครอบคลุมถึงด้านการกำหนดกลยุทธ์ของการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (HRM Strategy) วางแผนเกี่ยวกับกำลังคนหรือการวางแผนทรัพยากรมนุษย์ (HR Plainning) การสรรหา คัดเลือก บรรจุแต่งตั้งบุคคล (Recuitment + Selection and Placement) ถือว่าเป็นกระบวนการจัดหาบุคคลเข้ามาในองค์กร (Procurement) การฝึกอบรมและการพัฒนา (Human Resource Training and Development) ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร (Performance Appraisal) จัดการบริหารค่าตอบแทน สวัสดิการและผลประโยชน์ (Compensation, Benefit and Service) ดำเนินการเกี่ยวกับระเบียบวินัย (Discipline) ดูแลด้านสุขภาพและความปลอดภัย (Safety and Health) ส่งเสริมเรื่องแรงงานสัมพันธ์ (Labour Relation) และการรับผิดชอบดูแลระบบข้อมูล การตรวจสอบ และการวิจัยทรัพยากรมนุษย์ อีกด้วย

4. ผลการศึกษาด้านโอกาสก้าวหน้า พบว่าการปฏิบัติงานสืบสวนมีโอกาส โดยความก้าวหน้าขึ้นอยู่กับ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่หรือความสามารถและหน่วยงาน มีการสนับสนุนให้ทุกคนมีโอกาสก้าวหน้าโดยเสมอภาคกัน

5. ผลการศึกษาด้านสวัสดิการและรายได้ พบว่า ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่เห็นว่าการเบิกจ่ายเงินเกี่ยวกับรายได้ สวัสดิการต่างๆ ในหน่วยงานมีความล่าช้าไม่สะดวก การปฏิบัติงานสืบสวนทำให้มีความสุข ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในสวัสดิการด้านต่างๆ ที่หน่วยงานของท่านมอบให้ นอกเหนือจากสวัสดิการที่เบิกได้ตามระเบียบ มีน้อย และรายได้ค่าตอบแทนในการทำงานสืบสวนเหมาะสมกับความรับผิดชอบน้อย ซึ่งตามทฤษฎีของ อัลโดและโคฟี (Athos and Coffey) กล่าวว่า ปัจจัยพื้นฐานที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการทำงานของบุคคลในองค์กรไว้ 2 ปัจจัยคือ ปัจจัยภายนอกองค์กร

ซึ่งประกอบด้วยเงื่อนไขสภาพแวดล้อมต่างๆ ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม นโยบายและกฎหมาย สภาพภูมิศาสตร์ ประชากร และกลุ่มและสถาบันต่างๆ ได้แก่ บรรดาผู้บริหารขององค์กร คู่แข่ง ลูกค้า และปัจจัยภายในองค์กร ซึ่งได้แก่ปัจจัยภายนอกตัวบุคคล เช่น บุคลากรอื่นๆ ขององค์กร และปัจจัยที่เกี่ยวกับตัวบุคคล เช่น บทบาท ตำแหน่งและค่านิยม ซึ่งเป็นปัจจัยที่ต้องใช้ตัวเงินในการตอบสนองความต้องการ จึงเป็นหน้าที่ที่หน่วยงานจะต้องจัดสรรให้ได้

6. ผลการศึกษาด้านวัสดุอุปกรณ์การปฏิบัติงาน พบว่า ผู้ปฏิบัติงานเห็นว่าหน่วยงานมีเครื่องมือสื่อสารใช้ในการปฏิบัติงานสืบสวนไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย รวมถึงการจัดเครื่องมือเครื่องใช้ในการอำนวยความสะดวกในที่ทำงานไม่เหมาะสม หน่วยงานจึงอาจต้องมีการจัดหาอุปกรณ์ให้มีความสะดวกและทันสมัยขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงาน หรืออาจมีการใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การใช้ไลน์ หรือเฟสบุ๊คในการกระจายข่าวสาร หรือการรายงานข่าวให้ทั้งกับผู้ปฏิบัติงานหรือประชาชนโดยทั่วไปรับรู้ได้อย่างทันท่วงที เพื่อให้สามารถตัดสินใจดำเนินการใดๆ ได้อย่างทันท่วงที

7. ผลการศึกษาด้านการพิจารณาความดีความชอบ พบว่า ผู้ปฏิบัติมีความคิดเห็นว่าหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบ ไม่เป็นธรรมและเหมาะสมทุกครั้ง และการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน โดยยึดหลักความรู้ความสามารถของแต่ละคนเป็นหลักเสมอ สำหรับเรื่องความดีความชอบในทัศนะของผู้วิจัยนั้นเห็นว่า “ความดีความชอบ” เป็นเรื่องของผลประโยชน์ที่แต่ละคนก็มีความต้องการที่จะได้...แต่ในความที่จะได้นั้น ในปัจจุบันจะขึ้นอยู่กับ “ผลงาน” ที่แท้จริงว่าบุคคลที่สมควรจะได้มากนั้น ควรมีผลงานที่ดีเด่นด้วย ทั้งนี้ก็ต้องขึ้นอยู่กับ “ผลงาน” เพราะในการประเมินในเรื่องของแบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นเรื่องทั่วๆ “ผลงาน”

ค่อนข้างยากและไม่เป็นรูปธรรม แต่แบบประเมินผลการปฏิบัติงานในแบบใหม่ จะเป็นเรื่องของ “ผลงาน” + “ตัวชี้วัด” ที่ชัดเจน + ข้อตกลงที่ผู้ร่วมงานได้ทำข้อตกลงกับผู้บังคับบัญชา + มีหลักฐานการทำงานที่แสดงถึงผลงานที่แท้จริง เพื่อลดระบบเดิมที่เกิดจากความไม่เป็นธรรมของผู้บริหารและเพื่อการแสดงผลงานที่แท้จริงของผู้ปฏิบัติงาน

8. ผลการศึกษาด้านวิชาการและแผนปฏิบัติงานพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้วิธีการสืบสวนจากการเลียนแบบและประสบการณ์ของรุ่นพี่ในระดับต่ำ นั่นอาจหมายถึง ผู้ปฏิบัติงานอาจไม่เห็นด้วยนักกับการใช้การสืบสวนจากการเลียนแบบและประสบการณ์ของรุ่นพี่ และอยากมีแนวทางในการสอบสวนของตนเอง ดังนั้น หน่วยงานจึงควรเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหา หรือในการสืบสวนบ้าง ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของการบริการแบบมีส่วนร่วม (Participative Management) ที่จะเน้นความสำคัญในการสร้างแรงจูงใจ และเสริมแรงในการทำงานของผู้ปฏิบัติหรือทีมงาน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และมีส่วนร่วมวางแผน ถือเป็นหัวใจของการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมสมัยใหม่ที่อยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีพฤติกรรมศาสตร์และการบริหารศาสตร์

9. ผลการศึกษาด้านงานรับผิดชอบและผู้บังคับบัญชาหมอบหมายพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าผู้บังคับบัญชามักจะไม่สนใจว่าจะใช้วิธีการใดๆ ในการสืบสวนจับกุมคนร้าย หากแต่ต้องการให้จับกุมคนร้ายให้ได้และเร็วที่สุด และผู้บังคับบัญชาไม่เปิดใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็น ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ตลอดเวลา ซึ่งในด้านนี้ ผู้บริหารจะต้องบริหารจัดการในด้านการเป็นผู้นำหรือหัวหน้างาน ดังที่ธงชัย สันติวงศ์ (2543) ได้กล่าวถึงลักษณะของการบริหารจัดการในด้านการเป็นผู้นำหรือหัวหน้างานว่า งานบริหารจัดการหมายถึง ภาระหน้าที่

ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ปฏิบัติตนเป็นผู้นำภายในองค์การ ดังนั้น ผู้บริหารหนึ่งต้องดำเนินองค์การด้วยการระดมทุนและปัจจัยต่างๆ เช่น บุคลากร การวางแผน ประสานงาน เพื่อให้องค์การดำเนินไปได้ตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

10. ผลการศึกษาด้านระยะเวลาที่ปฏิบัติงานด้านการสืบสวนพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงานที่มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานที่ต่างกันคือด้านกำลังพลงบประมาณสวัสดิการและรายได้ การประสานงานระหว่างหน่วยงาน และกลุ่มผู้มีอิทธิพลของผู้กระทำความผิด ซึ่งด้านระยะเวลาที่ปฏิบัติงานด้านการสืบสวนนั้น หากผู้ปฏิบัติงานมีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานด้านการสืบสวนนาน ก็จะมีความรู้ในด้านกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มีความรอบรู้จัดเจนงานสอบสวนมีปฏิภาณไหวพริบในการทำงานคุณภาพงานสอบสวนมีมากขึ้น มีความรวดเร็วในการปฏิบัติงานสามารถวินิจฉัยตัดสินใจด้วยความละเอียดรอบคอบและความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และการทำสำนวนการสอบสวนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่เนื่องจากงานด้านการสืบสวนเป็นงานที่หนัก ผู้ปฏิบัติงานจึงอาจอยู่ได้ไม่นานก็ต้องขอย้ายตัวเองออกไปหรือการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอทำให้ไม่สามารถดำเนินการในสิ่งที่ผู้ปฏิบัติงานต้องการได้อย่างทันท่วงที หรือสวัสดิการและรายได้ที่ไม่คุ้มค่าเหนื่อย รวมถึงการทำงานภายใต้ที่ไม่สามารถประสานงานระหว่างหน่วยงานได้โดยสะดวก รวมถึงการถูกกลุ่มผู้มีอิทธิพลของผู้กระทำความผิดข่มขู่ ทำให้ไม่มีความมั่นคง ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงต้องเพิ่มสวัสดิการในส่วนนี้เพิ่มมากขึ้น เพื่อไม่ให้สูญเสียบุคลากรที่มีความสามารถในด้านการสืบสวนไป

11. ผลการศึกษาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน พบว่า ในหน่วยงานมีความสามัคคี ร่วมมือกันปฏิบัติงาน มีความจริงต่อกันและคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว อีกทั้งไม่มีการชิงดีชิงเด่น ก้าวก่ายหน้าทีกันและทำงานลักษณะตัวใครตัวมัน ในระดับต่ำ จากการ

ศึกษารวบรวมปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ (ตำรวจภูธรภาค 3 2548: 1 -8) ด้านความสัมพันธ์ของบุคคลในหน่วยงาน คือการที่บุคคลในองค์กรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความร่วมมือซึ่งกันและกัน ตลอดจนมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา หรือระหว่างผู้ร่วมงานด้วยกัน ย่อมทำให้ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายเกิดความพอใจและเกิดแรงผลักดัน(Drive) ให้ผลการปฏิบัติงานบุคคลผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรอย่างแท้จริง ในทัศนะของผู้วิจัยเองจึงเห็นว่า อาจมีการจัดกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ในหน่วยงานเพื่อลดแรงเสียดทานระหว่างผู้ปฏิบัติหน้าที่ในทุกส่วน รวมถึงระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาด้วย

12. ผลการศึกษาปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการทำงานพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้านการปฏิบัติงานสืบสวนมีกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องมีความยุ่งยาก มีข้อจำกัดทำให้เป็นอุปสรรคในการทำงานหน่วยงานจึงควรหาหรือเพื่อลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานลงบ้างเพื่อไม่ให้เกิดความซับซ้อนและสามารถดำเนินงานได้อย่างรวดเร็ว ปัญหาด้านการเสนอข่าวของสื่อมวลชน ซึ่งมีรายละเอียดของคดีทำให้คนร้ายไหวตัวและหลบหนีไปได้ เป็นปัจจัยภายนอกอีกอย่างหนึ่งที่สร้างปัญหาในการสืบสวนเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นจึงต้องมีการอบรมผู้ปฏิบัติงานในการให้ข่าวหรือดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับรูปคดีอย่างระมัดระวังให้มากขึ้น ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มผู้มีอิทธิพลที่มีการใช้อิทธิพลภายนอกบีบบังคับให้ปล่อยตัวผู้กระทำผิด รวมถึงหากไม่ทำตามความต้องการก็จะถูกกลั่นแกล้งในหน้าที่การงานหรือมีการข่มขู่อาฆาตผู้ปฏิบัติงานหรือครอบครัวของผู้ปฏิบัติงาน ในทัศนะของผู้วิจัยประเด็นนี้ อาจจะต้องมีการแก้ไขกฎหมายให้มีความศักดิ์สิทธิ์และบทลงโทษผู้กระทำผิดให้เด็ดขาดมากขึ้น รวมถึงมีกฎหมายที่จะปกป้องผู้ปฏิบัติหน้าที่ให้ปราศจากการแทรกแซงจากภายนอกได้อย่างไรก็ดี ในประเด็นของปัจจัยภายนอกนั้น

เป็นสิ่งที่ยากยิ่งแก่การควบคุม เนื่องจากในบางประเด็นไม่อยู่ในอำนาจของหน่วยงานที่จะบริหารจัดการได้ และเป็นเหตุการณ์ที่มีความเป็นไปได้ว่าจะเกิดขึ้นมีผลกระทบได้ทั้งแง่บวกและแง่ลบ ดังนั้น จึงควรมองปัจจัยภายนอกเหล่านั้นเป็นโอกาส กล่าวคือ ผลกระทบในแง่บวกแสดงถึงโอกาส โอกาสสามารถนำไปกำหนดกลยุทธ์หรือกระบวนการในการกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์กร เหตุการณ์ที่มีผลกระทบในแง่ลบแสดงถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้น ซึ่งฝ่ายจัดการต้องทำการประเมินและตอบสนองกับเหตุการณ์นั้น ความเสี่ยงที่ถูกกำหนดนั้นเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อการทำงานบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์กร นั่นเอง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

การนำผลการวิจัย ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการทำงานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้เป็นข้อมูลในการปฏิบัติงานด้านการสืบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจสืบสวนสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยาขึ้นอยู่กับการทำงานทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกหน่วยงาน ประกอบด้วย

ด้านกำลังพล ผู้เชี่ยวชาญทางด้านงานสืบสวนที่มีประสบการณ์การทำงานทางด้านสืบสวน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า กำลังพลด้านสืบสวนมีจำนวนน้อย ไม่สามารถคัดคนที่ไม่มีความสามารถและไม่เหมาะสมออกไปได้ ส่วนบุคลากรที่มีคุณภาพด้านการสืบสวนก็ถูกนำไปช่วยราชการ ในหน้าที่อื่นๆ คงเหลือแต่บุคลากรที่ขาดประสบการณ์ จึงเห็นว่าผู้นำหน่วยควรจัดหาบุคลากรที่มีความเหมาะสมหรือสร้างบุคลากรใหม่ขึ้นมาโดยวางแผนป้องกันมิให้กำลังโยกย้ายออกไปนอกหน่วยอีก และควรมีระเบียบในการคัดเลือกเจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวน เพราะฝ่ายสืบสวนเป็นงานที่เจ้าหน้าที่ต้องมีความรอบรู้เป็นอย่างมาก เพราะแฝงตัวเองเข้าไปอยู่กับฝ่ายตรงข้ามเพื่อที่จะได้ข่าวสารมาด้วยความปลอดภัย

ด้านงบประมาณ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านงานสืบสวนที่มีประสบการณ์การทำงานทางด้านสืบสวน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า ข้าราชการตำรวจทำงานตลอด 24 ชั่วโมง แต่ค่าตอบแทนมีจำนวนจำกัด เมื่อข้าราชการตำรวจทำงานจนเกินเวลา ผู้บังคับบัญชาก็ต้องลงมาดูแลในด้านการเงินและงบประมาณจัดโดยเรื่องเบียดเบียน ด้านสวัสดิการและรายได้ต่างๆ มีความเสมอภาคเท่ากับส่วนอื่นในหน่วยงาน และการเบิกจ่ายควรมีความรวดเร็ว เพราะการสืบสวนต้องอาศัยความรวดเร็ว หากล่าช้าจะส่งผลต่อการปฏิบัติงาน

ด้านความก้าวหน้าในชีวิตของเจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านงานสืบสวนที่มีประสบการณ์การทำงานทางด้านสืบสวน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนมีความมานะ อุตสาหะ มีความพยายามที่จะสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดถือได้ว่าเป็นผลงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน ย่อมส่งผลให้ผู้บังคับบัญชา จะต้องพิจารณาความดีความชอบ ถึงแม้ว่าอัตราอ้อยละในการที่จะได้รับก็ตาม ผู้บังคับบัญชาอาจจะมีส่วนอื่นที่จะพิจารณามอบให้ตามผลงาน หรือในหน่วยงานสืบสวนควรจะมีการพัฒนาในด้านการปฏิบัติงานโดยการคัดเลือกปรับตำแหน่งให้สูงขึ้น เพื่อเป็นผู้นำงานในหน่วยต่อไป

ด้านวิทยาการและแผนการปฏิบัติงาน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านงานสืบสวนที่มีประสบการณ์การทำงานทางด้านสืบสวน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า ส่วนใหญ่มีการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบคอมพิวเตอร์มีการพัฒนาโปรแกรมให้ทันสมัยตามระบบของงาน เพราะปัจจุบันนี้การสืบค้นข้อมูลต่างๆ ต้องอาศัยระบบที่ผ่านคอมพิวเตอร์สืบหาได้รวดเร็ว ปัจจุบันหน่วยงานในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ก็พยายามจัดหาอุปกรณ์มาแต่ก็ยังไม่ทันสมัยเพราะเป็นเรื่องงบประมาณของหน่วย เพราะอาชญากรรมก็จะมีการพัฒนาไปเรื่อยๆ เราจึงต้องมีการพัฒนาด้านวัสดุอุปกรณ์ การปฏิบัติงาน หรืออาจจะแสวงหาความร่วมมือกับประชาชนเสริมในเรื่องการหาข่าวโดยเราออกไปพบปะ

กับประชาชน โดยให้ความจริงใจและช่วยเหลือ แล้วเราก็จะได้ข่าวสารที่ต้องการตอบกลับมา หรืออาจจะใช้สายลับหรือผู้ให้ข่าวสาร แต่เราจะต้องคัดเลือกมาแล้วต้องจัดฝึกอบรมการเป็นผู้ให้ข่าว จะได้มีประสิทธิภาพในการทำงาน ถือว่าเป็นการแสวงหาข่าวสารที่ดีอย่างหนึ่ง

ด้านงานรับผิดชอบและผู้บังคับบัญชามอบหมาย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านงานสืบสวนที่มีประสบการณ์การทำงานทางด้านสืบสวน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า ขึ้นอยู่กับหัวหน้าหน่วยงานว่ามีภาระผู้นำสามารถนำหน่วย และอาจจะจัดแบ่งความรับผิดชอบให้เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนแต่ละคนมีพื้นที่รับผิดชอบ อาจจะแบ่งรับผิดชอบเป็นอำเภอ หรือที่ตำบล เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนก็จะต้องลงพื้นที่เพื่อการทำข้อมูลท้องถิ่นในพื้นที่ต้นรับผิดชอบพร้อมแผนที่เมื่อเกิดเหตุก็จะรู้ว่าบ้านหลังไหนทางเข้าออกมีใครบ้างในบ้านที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์เราก็สามารถออกปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในพื้นที่รับผิดชอบนั้นเราก็อาจจะวางสายข่าวของเราไว้เพื่อไว้ใช้ให้หาข่าวสารในพื้นที่นั้นๆ เมื่อได้ข่าวสารแล้วควรรายงานเป็นทอดๆ การให้ข่าวสารแก่สื่อมวลชนนั้น ควรเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาเป็นผู้แถลงข่าว เพื่อป้องกันความเสียหายแก่หน่วยงาน

ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านงานสืบสวนที่มีประสบการณ์การทำงานทางด้านสืบสวน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า การเป็นหน่วยงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาจะต้องมีแผนหรือโครงการในการส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนและฝ่ายอื่นๆ ได้พบปะสังสรรค์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันบ้าง โดยอาจจะนำเอาการแข่งขันกีฬาภายในหน่วยงานจัดก็ได้ เป็นการออกกำลังกายได้ประโยชน์แก่ร่างกายได้ความสัมพันธ์ในหน่วยงานระหว่างเพื่อนร่วมงานหรือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนกับผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีผลทางบวกมากกว่า

ด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ผู้เชี่ยวชาญ

ทางด้านงานสืบสวนที่มีประสบการณ์การทำงานทางด้านสืบสวน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า เมื่อมีการประชุมทุกสัปดาห์และควรนำข้อราชการข่าวสาร หรือระเบียบข้อบังคับ กฎหมายที่เกี่ยวข้องมากล่าวในที่ประชุม หรือกำชับให้สืบค้นข้อกฎหมายก่อนออกปฏิบัติหน้าที่ทำให้เกิดความรัดกุมในการทำงาน

ด้านกลุ่มผู้มีอิทธิพลของผู้กระทำความผิด ผู้เชี่ยวชาญทางด้านงานสืบสวนที่มีประสบการณ์การทำงานทางด้านสืบสวน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า จัดให้มี

การจัดทำ ประวัติโดยละเอียด ภาพถ่าย สถานที่พักอาศัย มีกลุ่มจัดเป็นกลุ่มๆ ใครเป็นหัวหน้ากลุ่ม มีพฤติกรรม การกระทำผิดอย่างไร และใช้ความประนีประนอมในการติดต่อสื่อสารทำให้ให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพไม่เกิดความกระทบกระทั่งกัน หากมีการจะใช้กำลังจะต้องวางแผนอย่างรอบคอบ อาจจะสนธิกำลังจากหน่วยเหนือหรือหน่วยข้างเคียง จัดแบ่งหน้าที่ในการปฏิบัติงานเพื่อลดความสูญเสียของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้น้อยที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- กัมปนาท อรุณคีรีโรจน์. (2545). **ปัจจัยที่มีผลต่อการสืบสวนจับกุมคดีโจรกรรมรถจักรยานยนต์ : ศึกษาเฉพาะกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวนสถานีตำรวจนครบาลในกองบังคับการตำรวจนครบาล 9**. ศอปปศาสตร์มหาบัณฑิต, (การบริหารงานยุติธรรม), คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ธงชัย สันติวงษ์. (2543). **องค์การและการบริหาร**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุเทพ เชาวลิศ. (2548). **นักบริหารทันสมัย**. กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.